

El cost humà

Sant Just Desvern

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Lloc/Adreça: C/ Montserrat, 2B.
Emplaçament Al pati que dona accés al refugi antiaeri Les Escoles.

Coordenades:

Latitud: 41.381707226019
Longitud: 2.0760069484112
UTM Est (X): 422741
UTM Nord (Y): 4581544

Classificació

Número de fitxa 08221 - 250
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Element urbana
Estil / època: Contemporani Abstracció
Segle XXI
Any 2018
Autoria de l'element: Iñaki Beascoa Estany
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Sant Just Desvern, Plaça de Jacint Verdaguer, 2, 08960

Fitxes associades:

[Bombardeig](#)

[La por](#)

[Migracions forçades](#)

[La solidaritat](#)

[La gana](#)

[Els efectes en l'educació](#)

[Refugi antiaeri de Les Escoles](#)

[Les Escoles](#)

Autoria de la fitxa

Marina Peris i David Torres Rodríguez - Kuanum

Data de registre de la fitxa:

dl., 11/11/2024 - 11:47

Descripció

Després del mural de "la por", el següent ens trasllada fora del refugi, just abans d'arribar a la superfície. Aquí es representen els cossos inerts de les persones que van intentar resistir l'abús.

Sobre un fons gris fosc, diversos cossos de tonalitats més clares es dibuixen amb formes sinuoses com si fossin ànimes. Tenen una gran similitud entre ells, desdibuixant la seva individualitat i privant-los d'identitat pròpia.

Les tonalitats suaus i la manca de contrast de colors faciliten una lectura senzilla de la peça.

Observacions:

Element d'art urbà.

Història

El refugi de Sant Just Desvern va ser construït com a resposta als bombardejos que la població va patir l'any 1938. L'espai inclou les galeries del refugi, que sumen 165 m. de llarg, una experiència de realitat virtual que recrea el moment de la seva construcció així com testimonis i anècdotes de les persones que es van refugiar aquí durant els bombardejos de gener de 1939 i diferents representacions artístiques al voltant d'aquest tema.

El refugi va romandre tancat durant molt de temps després de la seva redescoberta el 2009. Després d'un llarg procés de reordenació urbanística i restauració, el 2018 es va iniciar la museïtzació de l'espai, convertint-lo en un lloc de memòria col·lectiva obert al públic.

Bibliografia

Enllaços d'interès:

[Murals. El Refugi Sant Just Desvern](#)

